

[Poul Møller.]

finansministeren foreslår, og som han i hvert fald ikke skal påregne vor støtte til.

I flere andre henseender har finansministeren forringet selskabernes vilkår i forhold til vort forslag af marts i fjor. Henlægelsen til hjælpe- og undersøgelsesfonds for de ansatte er vanskeliggjort, og den foreslåede adgang til at yde henstand med skattens betaling er intet andet end en finansministeriel finte overfor selskaberne. Denne adgang har man i dag, og forøvrigt skal dansk erhvervsliv ikke bygge sin fremtid på henstand ved en nådesakt, men på, at der ydes den sådanne skattemæssige vilkår, at produktionen og investeringer lægges de færrest mulige hindringer i vejen.

Den foreslåede beskatning af brugsforeninger er naturligvis ganske utilfredsstillende. Forslaget betyder en nedsættelse af skattebyrden for disse foreninger, en nedsættelse, som på baggrund af de skatteforhøjelser, det private erhvervslivs folk underkastes, er ganske utilstedelig og kun fører spot til skade. Vi vil en fri og loyal konkurrence imellem privat og kooperativ virksomhed, men en sådan kan kun tilvejebringes, når statsmagten giver de to driftsformer ligelige konkurrencevilkår og ikke letter den ene driftsform, som her foreslået, og tynger den anden.

Lad mig endelig tilføje, at der er visse ting i ejendomsskatteforslagene, som har vor sympati, og der er andet, som vi må vende os imod. Men der er heller ikke på dette område skabt den forenkling, den helhed, som kunne have været tiltrængt.

Ser man på virkningen af forslagene som helhed, så må man forbavses over, at de er blevet præsenteret i opsparingsens navn. Der er intet, der peger imod en øget opsparing. Ikke engang et så beskedent forslag som det, vi fremsatte i fjor, hvorved der blev mulighed for indenfor 600 kr. årlig at afslutte sparekontrakter med banker og sparekasser, har fundet nåde for den højtærede finansministers øjne. Der er derimod meget, der vil formindske opsparingen, der er meget, som i løbet af en årrække vil stille staten overfor nye opgaver, der er en indkomstudjævning langt udover det, som er statens ret, der er kort sagt en klar tendens imod en socialisering ad skattevejen af vort samfund.

Det er det afgørende for det konservative folkeparti. Til syvende og sidst må man ved bedømmelsen af disse forslag afgøre, om man vil et liberalt samfund, bygget på privat kapitaldannelse og privat opsparing, eller om man foretrækker den sociale velfærdsstat, hvor vejen til fremskridt går over statskassen. Jeg tror ikke, at vi kan leve af at fordele. Jeg tror ikke, at samfundet bliver rigere eller den enkelte lykkeligere derved.

Det er blevet sagt, at der trænges til en idédebat i dansk politik. Det gode er der ved de fremsatte forslag, at de vil rejse idédebatten i den kommende tid. Vi må nu tage definitivt stilling til, om vi skal gå videre ad den langsomme socialiserings veje, eller om vi skal stole mere på den enkelte end på staten og give den enkelte mulighed for igennem udfoldelse af sine talenter at skabe initiativ og fremskridt. „Vi kan ikke leve af at barbære hinanden“, udtalte H. N. Andersen, men det er det, finansministeren nu foreslår os, det er fordelingsteorien, der her står i fuld blomst, og man kan sandelig sige, at finansministerens appetit er steget under måltidet, og den vil stige yderligere, hvis det høje folketing giver sit ja-ord til dette kompleks. Lige kullede og lige ragede vil vi blive. Derfor er forslaget ikke en invitation til en forhandling, men en demonstration, som må besvares med et klart ja eller nej. Mit partis nej har den højtærede finansminister herved fået.

Bertel Dahlggaard: Uanset at de skatteforslag, der behandles her i dag, ikke har til formål at ændre den samlede skatteudskrivning hverken i opadgående eller i nedadgående retning, så må forslagene alligevel betegnes som det største og mest betydningsfulde skattereformforslag, der nogensinde er behandlet i det danske folketing. Man kan sige, at skattereformen i 1903 var i højere grad både på godt og ondt et brud med hidtidige skatteprincipper, men set med nutidens øjne var beløbene, det drejede sig om, så uendelig små, vel et par snese millioner indenfor både stat og kommune, medens der i de her foreliggende forslag flyttes rundt med skatterne indenfor et skatteområde vel på ca. 4 milliarder, og sammenligner man forslagene med det af den tidligere finansminister, det ærede med-